

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

The Provincial Library
Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК XI. Ч. 3 (1210). СУБОТА, 5. СІЧНЯ 1929. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, JANUARY 5th, 1929. No. 2 (1210). VOL. XI.

РЕАКЦІЙНЕ ПОВСТАННЯ В АФГАНІСТАНІ ЦІЛКОМ РОЗБИТЕ.

Депеші до афганістанської легатії в Лондоні кажуть, що в короткі часи цілий Афганістан прибере свій нормальний вигляд.

ЛОНДОН, 2. січня. — Останні звідомлення до афганістанської легатії в Лондоні кажуть, що в Афганістані панує спокій і розпочато мирові переговори на благання повстанців, які зістали цілком розбиті.

Король Аманула і всі члени його родини знаходяться в столиці Кабулі й депеші вказують на те, що в короткі часи ціла країна прибере свій нормальний вигляд.

ПЕШАВАР, Індія, 2. січня. — Афганістанський король Аманула святкує перемогу над реакційними повстанцями в околиці Кабула роздаванням щедрих подарунків для своїх жовнірів. Він дав жовнірам столичного гарнізону бонус двомісячної платні і підніс платню своєї прибічної сторожі з 14 на 20 рупесів місячно.

Уряд Аргентини відмовляється посередничити в спорі.

БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 3. січня. — Президент Ерїгоен відхилив вчора запрошення пан-американської конференції, щоб назначити аргентинського представника до комісії, яка має розслідувати болейсько-парагвайський спір. Президент сказав, що коли Аргентина попередньо запропонує посередничити в спорі, Парагвай прийняв це пропозицію, однак Болейвська сторона застерезення. Ерїгоен долав, що Аргентина цілком стримується тепер від інтервенції в спорі.

ВАШІНГТОН, 3-го січня. — Бразильський уряд повідомив Едвіна В. Моргана, американ-

РЕЗИГНАЦІЯ ЮГОСЛАВСЬКОГО КАБІNETУ ПРИНЯТА КОРОЛЕМ.

БІЛГОРОД, Югославія, 2. січня. — Король Олександр прийняв сьогодні резигнацію уряду прем'єра Антона Корочеца, яка була предложена минулого тижня.

Від часу вбивства хорватських послів у югославських парламентах відносини між Хорватіями та бігородським урядом щораз загострювалися. Нарешті призначення урядом військового диктатора на становище префекта поліції в Загребі викликало обурення не лише серед Хорватів, але й серед членів демократичної партії на чолі з Давидовичем.

Рішуче домагання міністрів, членів демократичної партії, щоб Корочец змінив свою політику супроти Хорватів або

ШВИДКИЙ РОЗВИТОК ДОНБАСУ.

ХАРКІВ. — Донбас, один з головніших центрів вугільної продукції цілого С.Р.С.Р., розвивається швидким темпом.

Тепер закінчується тут будова й устаткування після найновіших взірців, 17 нових шахт, цілковито електризованих та механізованих. Крім того відбудовано і вдосконалено 14 старих шахт. Всі роботи ведуться власними силами, за винятком того, що лише кілька шахт відбудовує німецька фірма "Тіссен".

ОСЛЬО, Норвегія. — В цій місці є без праці більше як 25,000 робітників. Безробіття

М. Літвінов вислав ноту до польського уряду

Заступник народнього комісара закордонних справ С.Р.С.Р. пропонує Польщі заключити договір, відкладаючий війну як засіб міжнародних взаємин. — Радянська нота вказує, що пакт Келого не зможе запобігти війні.

ВАРШАВА, 31-го грудня. — Максим Літвінов, заступник народнього комісара закордонних справ С.Р.С.Р., вислав до польського уряду ноту, в якій пропонує, щоб Польща й Радянський Союз погодилися на мировий договір, відкладаючий війну як засіб міжнародних взаємин. Цей крок нота мотивує тим, що пакт Келого не зможе недопустити до війни і на всякий випадок не буде офіційно ратифікований через довший час тими державами, що його підписали. Нота була вручена в суботу Станіславу Патеку, польському амбасадорові в Москві.

Радянська нота підчеркує факт, що мир в східній Європі потребує охорони, й нарікає на повільність в перего-

КОМУНІСТИЧНИХ ПОСЛІВ ВИКИНЕНО З ГАМБУРСЬКОГО СОЙМУ.

ГАМБУРГ, 13. грудня. — Під час дебати над врегулюванням платні урядникам на засіданні гамбурського союму прийшло вчора до кровавої сутички між комуністичною посольською фракцією та поліцією. Промову комуністичного посла Вестфала раз-у-раз переривав вицепрезидент союму др. Брінкман і нарешті цілком відібрав йому голос. Та Вестфаль промовляв далі. Тоді соціал-демократ др. Брінкман покликав поліцію, щоб вона викинула комуністичного посла. Але інші комуністичні послі стали в обороні свого товариша й не дали поліції вислати його з союму. Поліція, не даючи за програну кинулася на комуністичних послів і вивязалася кровава боротьба.

РУМУНСЬКА ВЛАДА КОЛЬОНІЗУЄ УКРАЇНСЬКУ ЗЕМЛЮ.

Під владою Румунії, як відомо, перебуває цілий край, залюднений Українцями Буковини. Крім того, чимало Українців проживає і в північній частині Бесарабії, що її кілька років тому захопила Румунія. Українські землі в Румунії дуже ласий шмат для румунського панства. Тому румунська влада хоче якнайшвидше передати ці землі у фактичне користування румунським поміщикам і куркулям.

Насамперед, влада силкується скасувати українську національність і "одним помахом руки" перетворити її на румунську. У школах, де навчаються діти Українці, ще в 1919 році скасовано викладання українською мовою. Влада закриває українські школи, а натомість закладає румунські, покладаючись на це, що Українці є такі-ж Румуни, як і інші, але вони, мовляв, згодом тільки українизувалися.

Винищуючи українські культурно-освітні заклади, влада в одночас провадить колонізацію українських земель — заселяє ці землі Румунами, при чім Румунам дає земельні ділянки в кілька разів більші й кращі, ніж Українцям. Це робить румунська влада за прикладом Польщі для того, щоб схилити на свій бік румунських селян і мати їх за служливе знаряддя румунізації українських земель.

ВІДКЛАДАЮТЬ ЗАСІДАННЯ КОМІСІЇ.

ЖЕНЕВА, Швейцарія, 31-го грудня. — Останній проект роззброєння держав, предложений Радянським Союзом, пропонує зменшити негайно збройні сили всіх держав на 50 проц. Далі спеціальним договором мало-б бути встановлено, що робити з другою

ІНДІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ УГОДОВСТВА ЛІДЕРІВ.

Домагаються повної незалежності для Індії та рішучої боротьби проти британського імперіалізму. — Демонстранти не дали говорити Ганді, який зрікся своїх попередніх домагань і перейшов до групи Негру, що стоїть за домініантним статусом для Індії.

ЛОНДОН. — Політичний клуб студентів Кембріджського університету після дебати, більшістю 240 голосів проти 124, ухвалив резолюцію, в якій закликає уряд узяти на себе ініціативу щодо повнення дружніх стосунків між Англією і С.Р.С.Р.

Дебати в студентському клубі не мають безпосереднього значіння, але вони характерні для настрою певної частини англійського буржуазного й дрібнобуржуазного юнацтва.

КАРПЕНТЕРИ ДІСТАЛИ 10 ЦЕНТІВ ПІДВИШКИ. Почавши від нового року, карпентери у Вінніпегу дістали 10 центів підвишки платні за годину. До такої угоди прийшло між карпентерською юнією та контракторами минулого літа після страйку 800 карпентерів, що тривав три тижні.

Робітники, які отримували одного долара на годину, додалися з початку негайної підвишки всумі 15 центів на годину, однак пізніше юнія пішла на компроміс і згодилася на 10 центів підвишки від 1. січня 1929 року. Цю угоду карпентери прийняли й від нового року будуть отримувати по \$1.10 на годину.

РОБІТНИКИ ЗАХОПИЛИ ДІЯМАНТОВІ ПОЛЯ В ПІВД. АФРИЦІ.

ТОРОНТО ПОМЕРЛО НА ІНФЛЮЕНЦЮ 128 ОСІБ. ТОРОНТО, 2. січня. — За останніх 24 години в Торонто померло на інфлюенцу сім осіб, а за цілий час епідемія забрала життя 128 особам. Таке оповіщення зробив др. В. Дж. Бел, заступник провінціального міністра здоров'я, який сказав, що інфлюенца є поширена на цілу провінцію і не дійшла ще свого вершка.

В міських шпиталях є тепер около 500 пацієнтів і відчувається брак доглядачок. Епідемія є лагідніша в західній частині провінції, як в східній.

ЛЕВ ТРОЦЬКИЙ ПРИДОРБИВ ДОБРИЙ ЗДОРОВ'ЛЯ. МОСКВА, 3. січня. — Погодоски, що Лев Троцький є хоррий і що його маєть перевезти з Альма Ата до ліничного resortу, були заперечені сьогодні особами з департаменту здоров'я, а також особами, що недавно повернули з Альма Ата, де на власні очі бачили Троцького. Ці подорожні розказують, що Троцький є при добрім здоров'ю й присвячує багато свого часу на писання. У вільний час він ходить також на полювання.

ПІДЧАС БУРІ В ЯПОНІ ЗГИНУЛО 56 ОСІБ. ТОКІО, Японія, 3. січня. — Бурі на японським морським побережжі, на південний захід від Нігати, вбили 56 осіб і знищили кількасот домів. Залізничний департамент в Токио отримав відомість, що найменше 20 сіл були залітчі бурливими морськими хвилями.

5-ДЕННИЙ ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ. ПОРТЛЕНД, Орегон. — Мадяри, муляри й електричні ро-

Бомбер, Індія, 31. грудня. — Двадцять тисяч індійських робітників, які несли написи: "Геть з імперіалізмом" і "Хай живе Червона армія", демонстрували вчора перед будинком, де індійський національний конгрес обмірковував реформістичні проекти, щоб добитися статусу домінії для Індії під британським правлінням.

Робітники домагалися права висловити свої кривди й домагання. Щоб втихомирити демонстрантів, до них вислали промовляти Магатму Ганді, який зрікся своїх попередніх домагань незалежності й прилучився до групи Негру, що стоїть за домініантним статусом для Індії. Ганді здесертирував зі своєї попередньої позиції і прилучився до групи Негру, яка домагається домініантного статусу для Індії. Після цього комісія одобрила конституцію Негру, яка на думку радикальнійшої частини націоналістів і демонстрантів є капitulляцією перед британським імперіалізмом.

ТОді робітники рушили до будинку конгресу й по дорозі вигукували свої кличі. Роздано також тисячі летючок і анти-імперіалістичної літератури.

Намір багатьох націоналістичних провідників піти на компроміс з британськими правителями через комісію Саймона, яка є тепер в Індії і старається перетягнути реформістичних провідників до нової але не менше імперіалістичної форми британського правління в Індії, заставив робітників до протесту. Робітники домагаються безкомпромісової й повної незалежності для Індії та рішучої боротьби проти британського імперіалізму.

В конгресовій комісії минулого тижня Ганді здесертирував зі своєї попередньої позиції і прилучився до групи Негру, яка домагається домініантного статусу для Індії. Після цього комісія одобрила конституцію Негру, яка на думку радикальнійшої частини націоналістів і демонстрантів є капitulляцією перед британським імперіалізмом.

КЕРІП ТАВНІ, Південна Африка, 27. грудня. — Два дні тому арештовано двох чоловіків, що старалися дістатися до державні діамантові поля. Суд зпочатку відмовився звільнити їх на поруки, але коли величезна юрба робітників зробила демонстрацію, їх звільнено.

З цього випадку повстали більш заворушення. Тепер повідомляють, що тисячі озброєних мужчин захопили державні діамантові поля, знищили телеграф і приготувалися зі зброєю стрінути поліцію, що виїхала проти них.

Перед цим 2,000 людей відбули велике віче в Порт Наалот. На вічу вони поставили домагання до уряду, щоб відкрито 34 акри діамантових полів для вільного добування діамантів. Крім того додалися демонстрація, їх звільнено.

Очевидно, уряд цих вимог не задовольнив і протестуючі робітники силою захопили діамантові поля.

НІМЕЦЬКИЙ СУД ВИЗНАВ ПРАВО ЗА РАДЯНСЬКИМ УРЯДОМ. МОСКВА. — З Берліна телеграфують "Известиям": Берлінський апеляційний суд оголосив вирок у справі арешту, накладеного на радянські містечкські речі, що призначені були для продажу з аукціону.

Суд визнав за радянським урядом необмежене право владності на вилучені речі, скасувавши всі тимчасові заходи суду на користь емігрантів-позовників. На емігрантів покладаєно й усі судові кошти в цій справі. У судовому викладанні мотивів зазначено, що і перша судова інстанція додержалася такої самої позиції, відмовивши емігрантам у їхньому позові. Далі суд заявляє, що згідно з декретом про націоналізацію з 19. грудня 1922 р., радянський уряд здобув право владності на конфісковані речі, отже, наявний правий стан, що його створив акт суверенної держави, правильність яко-

"Подана повисше постаново берлінського апеляційного суду, — кажуть з приводу цього, — "Известия", — закінчує справу, що більше ніж місяць справедливо хвилювала радянську громадськість. Постаново апеляційного суду аналогічна недавно ухваленої у тій самій справі постанови англійського суду. Ми з задоволенням відзначаємо кінець судового процесу в Берліні й сподіваємося, що відповідні органи Німеччини уживуть всіх потрібних заходів, щоб усунути будь-яку можливість знімати такі необгрунтовані й незаконні позови на майбутнє".

ЗАЛІЗНИЧІ ТЕЛЕГРАФІСТИ ДІСТАЛИ ПІДВИШКУ. СТ. ЛУІС. — Залізничні телеграфісти, всі організовані, добилися підвишки платні від Вестерн Пасифік Рейлрод. Те-